

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E., T., B.**, IČO: X., zastúpeného M. V. Š., advokátom so sídlom N., B., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/168/2009-64, 4S/202/2009-64 zo dňa 23. septembra 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/168/2009-64, 4S/202/2009-64 zo dňa 23. septembra 2011 **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009, ako aj rozhodnutia žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 1. júla 2009.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Zároveň vyslovil, že žalovaný na náhradu trov konania nemá zo zákona nárok.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynul záver, že žaloba žalobcu v danom prípade nie je dôvodná, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na to, aby mohla nastať fikcia vydania druhostupňového správneho rozhodnutia, t.j. ku dňu 25. júna 2009 neuplynula 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o odvolaní a žalovaný vydal v zákonnej lehote riadne (nie fiktívne) rozhodnutie.

Konštatoval, že napadnutým rozhodnutím žalovaný duplicitne rozhodol v totožnej veci po právoplatnom druhostupňovom rozhodnutí bez návrhu žalobcu na obnovu konania, prípadne v mimoodvolacom konaní. Súčasne vychádzal zo skutočnosti, že zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ani podporne zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov) neumožňuje a neupravuje možnosť po tom, ako bolo vo veci vydané druhostupňové fiktívne rozhodnutie toto anulovať vydaním ďalších rozhodnutí. Zmenu vydaného právoplatného správneho rozhodnutia možno docieľiť len v súdnom konaní, prípadne v mimoodvolacom konaní.

Preskúmaním spisového materiálu súd prvého stupňa zistil, že žalovaný obdržal od povinnej osoby odvolanie žalobcu voči prvostupňovému správne rozhodnutiu č. OUC-18-14/2009 zo dňa 1. júna 2009, dňa 17. júna 2009. Lehota na vydanie rozhodnutia o odvolaní mu teda uplynula dňa 3. júla 2009. Žalovaný o odvolaní žalobcu rozhodol vydaním riadneho rozhodnutia dňa 1. júla 2009 v rozsahu zákonom určenej 15-dňovej lehoty (zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z dôvodu duplicity dňa 3. septembra 2010), a preto nemohla nastať fikcia vydania rozhodnutia dňa 25. júna 2009, tak ako sa domnieval žalobca.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a žiadal, aby bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený tak, že žalobou napadnuté fiktívne rozhodnutie zo dňa 25. júna 2009 bude zrušené a žalobcovi bude priznaná náhrada trov konania. Namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď opomenul, že Úrad na ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je v zmysle čl. 5 písm. m/ nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 57/2007 iba organizačnou zložkou žalovaného a nie samostatnou povinnou osobou, preto ním vydané rozhodnutie je aj v prvom stupni rozhodnutím žalovaného. S ohľadom na uvedené vyslovil názor, že doručením opravného prostriedku povinnej osobe je tento zároveň doručený aj odvolaciemu orgánu

v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, teda lehota na vydanie druhostupňového rozhodnutia začína plynúť dňom podania opravného prostriedku.

Ďalej uviedol, že v danom prípade zákonná lehota na rozhodnutie o rozklade žalobcu v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií začala plynúť v deň jeho podania, t.j. dňa 10. júna 2009 a márne uplynula dňa 25. júna 2009. Podľa žalobcu v dôsledku nečinnosti žalovaného márnym uplynutím lehoty vzniklo fiktívne rozhodnutie, ktoré je vzhľadom na vážne formálne vady nezákonné a nepreskúmateľné.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, hoci rovnako nie je namieste rozhodnutie krajského súdu potvrdiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Z obsahu žiadosti o informáciu zo dňa 26. marca 2009 vyplýva, že žalobca ňou požiadal o poskytnutie informácií o jazde osobného motorového vozidla V. T., patriaceho žalovanému, dňa 2. februára 2008 na trase Z. B. smerom do mesta, vezúceho ministra vnútra Slovenskej republiky R. K. z televízie M., podľa § 14 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, a to:

- kópiu príslušnej časti knihy jász, v ktorej je zaznamenaná táto jazda,
- či vodič porušil počas jazdy pravidlá premávky na pozemných komunikáciách (zákon č. 8/2009 Z. z.),
- pokiaľ je odpoveď na bod 2 kladná, tak ktoré pravidlá cestnej premávky na pozemných komunikáciách konkrétne (napr. nedanie prednosti v jazde, prekročenie rýchlosti a pod.), a na ktorom mieste trasy,
- pokiaľ je odpoveď v bode 2 kladná, tak dôvody každého jednotlivého porušenia pravidiel premávky na pozemných komunikáciách,
- pokiaľ je odpoveď v bode 2 kladná, uviesť, či vodičovi bol daný pokyn, resp. rozkaz na nerešpektovanie pravidiel premávky na pozemných komunikáciách, resp. či mu bola uložená úloha, daný rozkaz, ktorých splnenie nebolo možné bez porušenia pravidiel premávky na pozemných komunikáciách,
- pokiaľ je odpoveď na bod 5 kladná, ktorá osoba takýto pokyn, rozkaz, úlohu vodičovi dala,
- pokiaľ je odpoveď na bod 5 záporná, či bol vodič sankcionovaný za porušenie pravidiel premávky na pozemných komunikáciách,
- východzí a koncový bod trasy a všetky miesta, na ktorých došlo k zastaveniu alebo státiu vozidla.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, žalobca sa žalobou zo dňa 28. augusta 2009 domáhal zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 a rozhodnutia žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 1. júla 2009. V danom prípade žalovaný ako správny orgán prvého stupňa vydal o žiadosti žalobcu na sprístupnenie informácií zo dňa 26. marca 2009 rozhodnutie č. OUC-18-5/2009 zo dňa 3. apríla 2009, ktorým žiadosti nebolo vyhovené. O podanom rozklade žalovaný rozhodol po uplynutí zákonom určenej lehoty (uplynula dňa 5. mája 2009), keď vydal dňa 20. mája 2009

rozhodnutie č. SLV-265/OLVS-2009, ktorým prvostupňové rozhodnutie zo dňa 3. apríla 2009 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie. Následne vydaným rozhodnutím v prvom stupni č. OUC-18-14/2009 zo dňa 1. júna 2009 žalovaný žiadosť žalobcu v celosti zamietol v bodoch 2 až 8 a čiastočne v bode 1. Predmetné rozhodnutie napadol žalobca rozkladom, o ktorom žalovaný vydal vo veci druhostupňové rozhodnutie č. SLV-328/OLVS-2009 dňa 1. júla 2009, ktorým rozhodnutie zo dňa 1. júna 2009 potvrdil. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 4S/168/2009-41, 4S/202/2009-41 zo dňa 3. septembra 2010 konanie v časti preskúmania fiktívneho rozhodnutia zo dňa 25. júna 2009 zastavil, súčasne rozhodnutie žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 1. júla 2009 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 8Sži/3/2010 zo dňa 20. januára 2011, na odvolanie žalobcu proti výroku o zastavení konania, napadnutý rozsudok krajského súdu v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia zo dňa 25. júna 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie za účelom odstránenia procesných vád.

Všeobecné vymedzenie predmetu konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje § 244 ods. 3, podľa ktorého musí ísť o také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Ďalšími podmienkami súdneho preskúmania rozhodnutia správneho orgánu na základe žaloby je, že osoba, ktorá sa žalobou domáha súdnej ochrany, musela byť rozhodnutím na svojich právach ukrátená (§ 247 ods. 1 O.s.p.), musí ísť o právoplatné rozhodnutie správneho orgánu po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, ibaže takých niet (§ 247 ods. 2 a 3 O.s.p.) a napokon napadnuté rozhodnutie nesmie spadať pod niektorý z prípadov, ktorých preskúmanie je zákonom vylúčené (§ 248 O.s.p.).

Podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o slobode informácií proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

Podľa § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

Podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o slobode informácií ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 57 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako odvolateľa alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia.

Ak nerozhodne správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o odvolaní, predloží ho spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo, a upovedomí o tom účastníka konania.

Z uvedeného vyplýva, že ak proti prvostupňovému rozhodnutiu o odmietnutí požadovanej informácie podá žiadateľ odvolanie, odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Proti rozhodnutiu žalovaného ako ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci

ústredného orgánu štátnej správy, teda minister. Odvolací súd poukazuje na subsidiárne použitie ustanovenia § 57 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko toto ustanovenie rieši situáciu, ktorá nie je upravená zákonom o slobode informácií. Preto ak v zmysle ustanovenia § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií má odvolací orgán na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku zákonnú lehotu len 15 dní a táto mu plynie až od doručenia odvolania prvostupňovým správnym orgánom, je potrebné aj podľa názoru odvolacieho súdu rátať aj s lehotou 30 dní podľa § 57 ods. 2 správneho poriadku, a to aj napriek tomu, že v § 2 ods. 1 zákon o slobode informácií všeobecne definuje, že povinnou osobou je štátny orgán. Takýto výklad má oporu aj v znení § 19 zákona o slobode informácií, ktorý obsahuje špecifickú úpravu procesného postupu štátneho orgánu pri vybavovaní žiadosti o poskytnutie informácie a ktorý rozlišuje v prípade rozhodnutia ústredného orgánu štátnej správy povinnú osobu, ktorá je prvostupňovým správnym orgánom a vedúceho ústredného orgánu štátnej správy, ktorý rozhoduje o odvolaní.

Rozklad žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu bol žalovanému doručený 10. júna 2009 a Úrad na ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misí Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorý o žiadosti o sprístupnenie informácií rozhodoval v prvom stupni, predložil rozklad Osobitnej komisii ministra vnútra na prípravu návrhov rozhodnutí ministra o rozkladoch dňa 17. júna 2009. V súlade s § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií o rozklade rozhodol minister vnútra ako vedúci ústredného orgánu štátnej správy, a to dňa 1. júla 2009, teda v zákonnej pätnásťdňovej lehote v súlade s § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym záverom krajského súdu v tom smere, že k vydaniu fiktívneho rozhodnutia v prejednávanom prípade nedošlo, nakoľko žalovaný rozhodol o rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu v zákonnej lehote 15 dní.

K uvedenému však dodáva, že s ohľadom na zistený skutkový a právny stav veci dospel k záveru, že krajský súd nepostupoval a nerozhodol správne, keď žalobu žalovaného zamietol, nakoľko konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je konaním limitovaným predmetom, pričom žalobca sa v posudzovanej veci domáhal zrušenia neexistujúceho rozhodnutia správneho orgánu. Následne nemohol ani použiť správne ustanovenie právneho predpisu (Občiansky súdny poriadok), čím sa jeho rozhodnutie stalo založeným na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Vzhľadom

na skutočnosť, že nie je splnená podmienka konania, aby konanie malo spôsobilý predmet zodpovedajúci zákonnej úprave, pričom nedostatok tejto podmienky je neodstrániteľný, mal krajský súd správne postupovať podľa § 104 ods. 1 prvej vety O.s.p. a konanie zastaviť.

Najvyšší súd preto rozsudok krajského súdu zrušil, a keďže preskúmané rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom preskúmania súdom, konanie zastavil (§ 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2, § 246c ods. 1 O.s.p., § 104 ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a s poukazom na § 246c veta prvá a § 224 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. januára 2013

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská